

Busko Zdrój dnia 02 maja 2016 roku

EP-5111-1/2016

BIURO RZECZNIKA PRAW OBYWATELSKICH	
WPL.	2016 -05- 11
ZAL.	NR

**BIURO
RZECZNIKA PRAW OBYWATELSKICH
KRAJOWY MECHANIZM PREWENCJI**

**AL. SOLIDARNOŚCI 77
00-090 WARSZAWA**

Na wstępie chciałabym podziękować za wkład dokonany w proces standaryzacji przestrzegania praw człowieka osób umieszczanych w miejscach prawnej izolacji, w tym w pomieszczeniach dla osób zatrzymanych lub doprowadzonych w celu wytrzeźwienia, zwanym dalej PdOZ.

Wpływające do Komendy Powiatowej Policji w Busku Zdroju raporty przedstawicieli Krajowego Mechanizmu Prewencji z wizytacji pomieszczeń dla osób zatrzymanych lub doprowadzonych w celu wytrzeźwienia poddawane są analizie, a następnie podejmowane są działania w związku z wydanymi rekomendacjami.

Odnosząc się do pisma KMP.570.2.2016.RK z dnia 01 kwietnia 2016 roku przesyłającego „Raport przedstawicieli Krajowego Mechanizmu Prewencji z wizytacji PdOZ Komendy Powiatowej Policji w Busku Zdroju”, uprzejmie przedstawiam stanowisko w sprawie zaleceń wynikających z pkt 8 powyższego raportu.

W kwestii zaleceń dotyczących odstąpienia od sprawdzania osób zatrzymanych polegającego na pozostawianiu zatrzymanych w samej bieliźnie chciałabym zaznaczyć, że aktualnie brak jest w obowiązujących przepisach prawnych dokładnej definicji i określenia sposobu czy też zakresu „szczegółowego sprawdzenia ...” w kontekście zapewnienia intymnych warunków.

Niemniej jednak informuję, że policjanci pełniący służbę w PdOZ zostali zobligowani do przestrzegania tego zalecenia. Ponadto dodaję, że w każdym przypadku sprawdzania osoby i jej odzieży dokonuje policjant tej samej płci w pomieszczeniu.

Jeżeli chodzi o dokonywanie sprawdzeń osób zatrzymanych w warunkach zapewniających poszanowanie jej intymności informuję, że policjantom pełniącym służbę w PdOZ ponownie wydano polecenie dokonywania tych czynności w pomieszczeniu nie objętym monitoringiem z zachowaniem warunków zapewniających poszanowanie jej intymności.

Odnosząc się do zalecenia dot. rozważenia możliwości poddawania badaniom lekarskim wszystkie osoby zatrzymane przed ich umieszczeniem w PdOZ chciałabym zwrócić uwagę, że zgodnie z § 4 ust. 2

regulaminu pobytu osób w pomieszczeniu dla osób zatrzymanych lub doprowadzonych w celu wytrzeźwienia, stanowiącym załącznik nr 1 do Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 4 czerwca 2012 r. w sprawie pomieszczeń przeznaczonych dla osób zatrzymanych lub doprowadzonych w celu wytrzeźwienia, pokoi przejściowych, tymczasowych pomieszczeń przejściowych i policyjnych izb dziecka, regulaminu pobytu w tych pomieszczeniach, pokojach i izbach oraz sposobu postępowania z zapisami obrazu z tych pomieszczeń, pokoi i izb, przed umieszczeniem w PdOZ badaniu lekarskiemu poddaje się zawsze osobę doprowadzaną w celu wytrzeźwienia. Natomiast zgodnie z § 4 ust. 1 tegoż regulaminu oraz § 3 regulaminu pobytu w izbie, stanowiącym załącznik nr 12 do Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 4 czerwca 2012 r. (...) przyjmowane do pomieszczenia osoby zatrzymane poddaje się badaniom lekarskim i udziela się im niezbędnej pomocy medycznej w przypadkach i na zasadach określonych w przepisach w sprawie badań lekarskich osób zatrzymanych przez Policję.

Tak więc obowiązujące przepisy regulujące badania osób zatrzymanych przez Policję w sposób wystarczający zabezpieczają prawa tych osób do otrzymania koniecznej pomocy lekarskiej. Nie wykluczają bowiem możliwości, aby każda osoba zatrzymana przez Policję, w tym również osoba zatrzymana, będąca w stanie po użyciu alkoholu lub w stanie nietrzeźwości została zbadana przez lekarza w sytuacjach określonych w przepisach prawa, również gdy takiego badania zażąda.

Chciałabym podkreślić, że w KPP w Busku Zdroju w przeszłości nie dochodziło do sytuacji, w wyniku których osoby zatrzymane przyjmowane do PdOZ, jak i już tam przebywające, pozbawiane były możliwości badań lekarskich.

Nie mniej jednak policjanci stosują zasadę, że w przypadku wystąpienia jakichkolwiek okoliczności niezależnie od opisanych wyżej przypadków, w trosce o bezpieczeństwo i zdrowie zatrzymany jest poddawany badaniu lekarskiemu.

Jeśli chodzi o obecność policjanta w trakcie badania lekarskiego osoby zatrzymanej, to zgodnie z dyspozycją zawartą w § 4 ust. 2 Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 13 września 2012 roku w sprawie badań lekarskich osób zatrzymanych przez Policję decyzję w tym zakresie podejmuje lekarz wykonujący badanie. W przypadku konieczności udzielenia pomocy medycznej osobie zatrzymanej dyżurny KPP w Busku Zdroju powiadamia Świętokrzyskie Centrum Ratownictwa Medycznego i Transportu Sanitarnego w Kielcach. Często w skład zespołu ratowniczego wchodzi tylko ratownicy medyczni, dlatego też policjant pełniący służbę w PdOZ jest obecny podczas prowadzonego badania. W przypadku badania prowadzonego przez lekarza policjanci niejednokrotnie przebywali w tym czasie w pomieszczeniu nie objętym monitoringiem gdzie przeprowadzane było badanie lekarskie. Będący na miejscu lekarze nie podjęli decyzji o opuszczeniu tego pomieszczenia przez policjanta. Zazwyczaj badania lekarskie prowadzone w PdOZ są badaniami wstępnymi, szczegółowe prowadzone są w Szpitalu Rejonowym w Busku Zdroju jeżeli zachodzi taka konieczność i tam policjanci konsultują się z dyżurującym lekarzem w zakresie ich obecności podczas prowadzonego badania.

Niemniej jednak, aby nie było w przyszłości wątpliwości w zakresie właściwego postępowania policjantów w powyższym zakresie przed przeprowadzeniem badania lekarskiego, zobowiązano ich do każdorazowego podejmowania czynności mających na celu:

- ustalenie z lekarzem lub inną osobą wyznaczoną do wykonania badania sposobu postępowania wobec osoby badanej zapewniającego bezpieczne przeprowadzenie

niezbędnych czynności medycznych, w tym między innymi decyzję o przeprowadzeniu badania w obecności policjanta,

- poinformowania lekarza lub osoby wyznaczonej do wykonania badania o ewentualnym zagrożeniu bezpieczeństwa ze strony osoby badanej oraz konieczności uniemożliwienia tej osobie dostępu do narzędzi i przedmiotów medycznych znajdujących się w pomieszczeniu w którym zostanie wykonane badanie, w przypadku podjęcia decyzji o przeprowadzeniu badania pod nieobecność policjanta.

Jednocześnie polecono policjantom każdorazowe dokumentowanie przebiegu czynności o których mowa powyżej.

W nawiązaniu do stwierdzonych uwag w zakresie dokładnego odnotowywania w książce badań lekarskich daty i godziny przeprowadzania czynności medycznych wobec osób umieszczonych PdOZ informuję, że w tym zakresie zostały wydane policjantom pełniącym służbę w PdOZ stosowne polecenia dotyczące rzetelnego prowadzenia dokumentacji medycznej. Policjantów zobligowano ponadto do zwracania uwagi pracownikom medycznym w zakresie prawidłowego wypełniania rubryk w książce lekarskiej.

W kwestii czynności nie powiadomienia prokuratora o zatrzymaniu osoby na podstawie art. 15 ust. 3 Ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 roku o Policji, a także art. 244§1 Kodeksu postępowania karnego oraz nie udokumentowania tej czynności w protokołach zatrzymania osoby informuję, że funkcjonariusze ponownie zostali zapoznani z przepisami regulującymi przedmiotowe zagadnienie, które następnie zostanie omówione podczas najbliższego szkolenia zawodowego:

- Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 29 września 2015 roku w sprawie postępowania przy wykonywaniu niektórych uprawnień policjantów (Dz.U. z 2015 r. poz. 1565),
- Przepisy dotyczące zatrzymania, a wynikające z kodeksu postępowania karnego, kodeksu postępowania w sprawach o wykroczenia, ustawy o Policji oraz ustawy o cudzoziemcach.

Szczególnie zwrócono uwagę na chronologię wykonywania przez policjantów czynności służbowych związanych z zatrzymaniem osoby, realizację jej praw i obowiązków, a także prawidłowe wypełnianie dokumentacji z tym związanej, w szczególności protokołu zatrzymania osoby.

Ponadto policjantom pełniącym służbę w PdOZ przypominano i ponownie polecono nie przyjmować osób zatrzymanych lub doprowadzonych w celu wytrzeźwienia do pomieszczenia w przypadku stwierdzenia nieprawidłowości w dokumentacji stanowiącej podstawę przyjęcia, przekazania, zwolnienia lub wydania tej osoby do czasu usunięcia tych nieprawidłowości.

Zaznaczyć w tym miejscu należy, że zachowanie osoby zatrzymanej wskazujące na to, że jest ona pod wpływem alkoholu lub działaniem innego podobnie działającego środka albo z innych powodów ma zakłóconą świadomość, nie jest przesłanką umożliwiającą odstępianie od czynności niezwłocznego powiadomienia

prokuratora o zatrzymaniu osoby i udokumentowania tego faktu w protokole.

Jednym z zaleceń jest także zwiększenie liczby funkcjonariuszy podczas pełnienia służby w PdOZ w przypadku przebywania w pomieszczeniu więcej niż jednej osoby.

Odnosząc się do powyższej kwestii informuję, że zgodnie z treścią § 2 ust. 2 Zarządzenia Nr 130 Komendanta Głównego Policji z dnia 07 sierpnia 2012 roku w sprawie metod i form wykonywania zadań w pomieszczeniu dla osób zatrzymanych lub doprowadzonych w celu wytrzeźwienia (Dz.Urz. KGP z 2012 r. poz. 42 z późn. zm.), kierownik jednostki organizuje służbę w taki sposób, aby w pomieszczeniu pełnił ją co najmniej jeden policjant. Natomiast zgodnie z § 2 ust. 3 zarządzenia (...) kierownik jednostki lub wyznaczony przez niego policjant, jeśli uzna to za konieczne do prawidłowego funkcjonowania pomieszczenia, może dodatkowo skierować policjantów do służby w pomieszczeniu. Należy również zauważyć, że § 3 ust. 2 zarządzenia (...) wprowadza możliwość pełnienia służby w PdOZ przez zastępcę dyżurnego jednostki. Obowiązujący akt prawny nie zabrania skierowania do pełnienia służby w PdOZ więcej niż jednego policjanta, a określa tylko niezbędne minimum.

Dlatego też dostrzegając istotę poruszanego problemu w sytuacji kiedy we wszystkich pokojach w PdOZ przebywają osoby zatrzymane, bądź przebywa w nich znaczna ilość osób, do dyżurnego zmiany PdOZ w miarę posiadanych możliwości kadrowych będą kierowani uprzednio przeszkoleni policjanci pełniący funkcję zastępcy lub pomocnika dyżurnego jednostki lub policjanci z innych komórek organizacyjnych. Podjęcie takich działań zapewni właściwą realizację zadań w PdOZ, a tym samym przyczyni się do ograniczenia powstawania wydarzeń nadzwyczajnych.

Ponadto informuję, że w PdOZ w KPP w Busku Zdroju służba pełniona jest przez **5** policjantów z tzw. „etatowego zespołu ochronnego”, całodobowo, w systemie zmianowym **12** godzinnym.

Na każdej zmianie służbę pełni **1** policjant. PdOZ w KPP w Busku Zdroju jest tzw. pomieszczeniem regionalnym, obsługującym **3** powiaty tj. kazimierski, pińczowski i buski.

W chwili obecnej, z uwagi na prowadzone prace remontowe Komendy Miejskiej Policji w Kielcach, osoby zatrzymywane na terenie tej jednostki są doprowadzane do tutejszego PdOZ. Taki stan rzeczy powoduje znaczny wzrost liczby osób zatrzymanych, jednak jest to sytuacja tymczasowa, do czasu zakończenia prac remontowych w KMP w Kielcach. Dla porównania zaznaczyć należy, że tylko w miesiącu lutym 2016 roku na 125 osób zatrzymanych w PdOZ KPP Busko Zdrój z terenu działania KMP w Kielcach umieszczone zostały 33 osoby.

W czasie przyjęcia osoby do PdOZ, w pomieszczeniu przebywa co najmniej trzech funkcjonariuszy policji tj. dyżurny zmiany i patrol w którego skład wchodzi minimum dwóch policjantów. Obserwację pozostałych osób zatrzymanych poprzez zainstalowany monitoring wizyjny, w tym czasie prowadzą policjanci na stanowisku kierowania, którzy w przypadku zaobserwowania negatywnych zjawisk są w stanie niezwłocznie poinformować policjantów przebywających w PdOZ. Dokonywanie kontroli osób zatrzymanych lub podjęcie innych czynności z tymi osobami w godzinach od 22.00 do 6.00, powodujących otwarcie drzwi pomieszczenia następuje w obecności co najmniej **2** funkcjonariuszy. Zazwyczaj jest to pomocnik lub zastępca dyżurnego, policjant pełniący funkcje nadzorcze lub inny policjant pełniący aktualnie dyżur w budynku komendy. Biorąc powyższe pod uwagę nie można mówić o ryzyku braku

skutecznej reakcji na zaistniałe niepożądane zdarzenia. Policjanci przebywający w PdOZ w każdej chwili mogą podjąć skuteczną reakcję na zdarzenia z udziałem osoby zatrzymanej, nawet jeśli podczas przyjęcia w pomieszczeniach przebywają inni zatrzymani. Pragnę zaznaczyć, że od czasu powstania regionalnego PdOZ w KPP w Busku Zdroju nie odnotowano zaistnienia wydarzenia nadzwyczajnego z osobą zatrzymaną.

Po otrzymaniu informacji o niesfunkcjonującej kamerze numer 10, niezwłocznie podjęto czynności zmierzające do usunięcia stwierdzonej usterki. Aktualnie kamera nr 10 funkcjonuje prawidłowo, a rejestr wizyjny z tej kamery jest zapisywany i przechowywany przez okres 30 dni.

Ponadto informuję, iż z treścią raportu zapoznano kadrę kierowniczą średniego szczebla oraz policjantów wykonujących zadania w PdOZ Komendy Powiatowej Policji w Busku-Zdroju, celem wyeliminowania ujawnionych podczas wizytacji nieprawidłowości.

Powyższa problematyka została omówiona podczas prowadzonych odpraw służbowych oraz uwzględniona podczas najbliższego szkolenia zawodowego dla policjantów.

KOMENDANT POWIATOWY POLICJI
w Busku-Zdroju
woj. świętokrzyskie

ml. insp. Marzena Piorkowska

Do wiadomości:

Wydział Konwojowy KWP w Kielcach
Pełnomocnik KWP w Kielcach ds. Ochrony Praw Człowieka
Wydział Prewencji KWP w Kielcach
Wydział Kontroli KWP w Kielcach

Wyk. w 2 egzemplarzach

Egz. nr 1 – adresat
Egz. nr 2 – aa.

Opr./Wyk.
st.asp. Dobiesław Molisak